

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СЛОВАЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

Буднікова Л. Т., Петріца Н. М.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТРАНСЛАТОЛОГІЇ:

методичні вказівки для студентів 1 курсу ОП магістр галузі знань 03
«Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.036.
«Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - словацька» та
спеціалізації 035.038. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша - чеська»

Ужгород – 2023

УДК 811.162.4
ББК Ш 141.52-930
Б-90, П-30

Буднікова Л. Т., Петріца Н. М. Актуальні проблеми транслатології: методичні вказівки для студентів 1 курсу ОП магістр галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.036. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - словацька» та спеціалізації 035.038. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - чеська». Ужгород: ФОП Олеоленко Л.О., 2023. 38 с.

Укладачі: к.ф.н., доц. Л.Т. Буднікова, к.ф.н., доц. Петріца Н. М.

Рецензенти: доктор. філол. н., проф. С.М. Пахомова, професор Інституту україністики філософського факультету Пряшівського університету (Словаччина)

к.філол.н., доц. О. Л. Мадяр, доцент Інституту центральноєвропейських студій філософського факультету Пряшівського університету (Словаччина)

Обговорено і затверджено на засіданні кафедри словацької філології
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
«10» лютого 2023 р., протокол №5.

Рекомендовано до друку Вченою радою філологічного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
«20» лютого 2023 р., протокол № 5.

ЗМІСТ

Вступ	4
Програма навчальної дисципліни	5
Тематика практичних занять	7
Тема 1. Проблеми перекладу документів Європейського Союзу	7
Тема 2. Актуальні проблеми перекладу законодавчих текстів	7
Тема 3. Проблеми перекладу економічних текстів	8
Тема 4. Актуальні проблеми перекладу текстів правового характеру	9
Тема 5. Специфіка перекладу медичних текстів	10
Тема 6. Проблеми перекладу науково-технічної термінології	11
Тема 7. Проблеми перекладу офіційно-ділових документів	12
Тема 8. Проблеми усного перекладу	13
Тема 9. Проблеми перекладу скорочень	13
Тема 10. Проблеми перекладу власних назв	14
Тема 11. Проблеми перекладу безеквівалентної лексики	15
Перелік контрольних питань	16
Список рекомендованої літератури	17
Додатки	18

ВСТУП

Метою вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми транслатології» є ознайомлення студентів з основними проблемами сучасної транслатології, розширення знань студентів про переклад, зосередження на специфіці різних видів перекладу, наголошення на проблемних питаннях роботи перекладача, удосконалення практичних навичок перекладу зі словацької або чеської мови та словацькою або чеською мовою.

Завданням (згідно вимог освітньої програми підготовки здобувачів другого/магістерського рівня вищої освіти) є пояснити студентам відмінність між різними видами перекладу на лінгвістичному та психо-фізіологічному рівнях; ознайомити студентів з методами і правилами підготовки до процесу перекладу; навчити студентів перекладати тексти різного жанрового забарвлення зі словацької або чеської мови українською, а також навпаки.

Тематичне оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за допомогою завдань на основі установчо-мотиваційного, змістово-пошукового, системно-узагальнюючого, контрольного-сміслового, контрольного-рефлексивного відповідних міні-модулів теми. Завдання спрямовані на усвідомлення місця теми, питання в курсі транслатології, носять репродуктивно-пошуковий, креативний характер, формують дослідницьку компетенцію, спонукають до осмислення вивченого навчального матеріалу у вигляді самостійної, творчої, пошукової, наукової роботи.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Проблеми перекладу текстів різного характеру

Тема 1. Проблеми перекладу документів Європейського Союзу.

Мовна політика ЄС. Види перекладу та перекладачі в інституціях ЄС. Особливості та принципи перекладу документів ЄС. Основні вимоги до перекладу документів ЄС. Види документів для перекладу.

Тема 2. Актуальні проблеми перекладу законодавчих текстів.

Мова законодавчих текстів. Особливості перекладу законодавчих текстів. Вимоги до перекладу тексту законодавчого характеру.

Тема 3. Проблеми перекладу економічних текстів.

Лінгвістичні аспекти економічного тексту. Особливості перекладу економічної та фінансової термінології. Фонові знання перекладача в певних галузях економіки як запорука якісного перекладу.

Тема 4. Актуальні проблеми перекладу текстів правового характеру.

Лінгвістичні аспекти перекладу правових текстів. Техніка перекладу юридичної термінології, зокрема такої, що не має еквівалентів в українській мові. Особливості перекладу сталих словосполучень, характерних для юридичних текстів. Графічний аспект правової документації.

Тема 5. Специфіка перекладу медичних текстів.

Лінгвістичні аспекти медичного тексту. Особливості перекладу медичного тексту. Вимоги до перекладу медичного тексту.

Тема 6. Проблеми перекладу науково-технічної термінології.

Лінгвістичні аспекти технічного тексту. Особливості перекладу технічного тексту. Вимоги до перекладу технічного тексту.

Модуль 2

Стилістичні та граматичні проблеми перекладу

Тема 7. Проблеми перекладу офіційно-ділових документів.

Лінгвістичні аспекти офіційно-ділових документів. Особливості перекладу офіційно-ділових документів. Вимоги до перекладу офіційно-ділових документів.

Тема 8. Проблеми усного перекладу.

Актуальні проблеми послідовного перекладу. Специфіка синхронного перекладу. Нові тенденції у перекладацькому скорописі.

Тема 9. Проблеми перекладу скорочень.

Особливості перекладу скорочень міжнародних організацій. Переклад скорочень підприємницьких суб'єктів. Переклад скорочень назв інституцій та адміністративних одиниць. Переклад титулів.

Тема 10. Проблеми перекладу власних назв.

Проблеми транспозиції власних назв. Власні назви та способи їх передачі. Незбіг української і словацької антропосистем і розв'язання ономастичних проблем при перекладі. Проблеми передачі прізвищ та імен. Проблеми передачі топонімів та ойконімів.

Тема 11. Проблеми перекладу безеквівалентної лексики.

Проблеми визначення безеквівалентної лексики. Труднощі при перекладі безеквівалентної лексики. Види безеквівалентної лексики. Способи перекладу безеквівалентної лексики.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ДОКУМЕНТІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

План.

1. Мовна політика ЄС.
2. Види перекладу та перекладачі в інституціях ЄС.
3. Особливості та принципи перекладу документів ЄС.
4. Основні вимоги до перекладу документів ЄС.
5. Зразки документів для перекладу.

Основна література:

1. Djovčoš, M. – Šveda P.: Mýty a fakty o preklade a tlmočení na Slovensku. Bratislava: Veda, 2017.
2. Fedorko, M.: Učebnica a cvičebnica tlmočenia 1. Prešov: Prešovská univerzita, 2017.
3. Vertanová, S. – Štubňa, P. – Andoková, M. et al.: Tlmočník ako rečník: učebnica pre študentov tlmočnictva. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2020. 348 s.

Допоміжна література:

1. Makarová, V.: Tlmočenie. Hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného. Bratislava, Stimul, 2004.
2. Müglová, D.: Komunikácia, tlmočenie, preklad alebo prečo spadla Babylonská veža? Nitra, Enigma, 2009.
3. Gibová, K.: O preklade anglických právnych textov EÚ. Prešov: Prešovská univerzita, 2010.
4. Opalková, J.: Mediácia interkultúrnej komunikácie II. Súdny prekladateľ. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2012.

ТЕМА 2. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ЗАКОНОДАВЧИХ ТЕКСТІВ

План.

1. Мова законодавчих текстів.
2. Особливості перекладу законодавчих текстів.
3. Вимоги до перекладу тексту законодавчого характеру.

Основна література:

1. Ďuricová, A.: Preklad právnych textov. Teória, prax, konvencie, normy. Banská Bystrica: Filozofická fakulta, 2016. 148 s.
2. Fedorko, M.: Učebnica a cvičebnica tlmočenia 1. Prešov: Prešovská univerzita, 2017.
3. Vertanová, S. – Štubňa, P. – Andoková, M. et al.: Tlmočník ako rečník: učebnica pre študentov tlmočnictva. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2020. 348 s.

Допоміжна література:

1. Abrahámová, E.: Špecifická legislatívneho textu. In: Studia Academica Slovaca. Ed. Jozef Mlacek a Miloslav Vojtech. Bratislava: Stimul, 2005. S. 11 - 20
2. Makarová, V.: Tlmočenie. Hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného. Bratislava, Stimul, 2004.
3. Müglová, D.: Komunikácia, tlmočenie, preklad alebo prečo spadla Babylonská veža? Nitra, Enigma, 2009.
4. Gibová, K.: O preklade anglických právnych textov EÚ. Prešov: Prešovská univerzita, 2010.
5. Opalková, J.: Mediácia interkultúrnej komunikácie II. Súdny prekladateľ. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2012.

ТЕМА 3. ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕКСТІВ

План.

1. Лінгвістичні аспекти економічного тексту.
2. Особливості перекладу економічної та фінансової термінології.
3. Фонові знання перекладача в певних галузях економіки як запорука якісного перекладу.

Основна література:

1. Djovčoš, M. – Šveda P.: Mýty a fakty o preklade a tlmočení na Slovensku. Bratislava: Veda, 2017.
2. Fedorko, M.: Učebnica a cvičebnica tlmočenia 1. Prešov: Prešovská univerzita, 2017.
3. Vertanová, S. – Štubňa, P. – Andoková, M. et al.: Tlmočník ako rečník: učebnica pre študentov tlmočnictva. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2020. 348 s.

Допоміжна література:

1. Makarová, V.: Tlmočenie. Hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného. Bratislava, Stimul, 2004.
2. Müglová, D.: Komunikácia, tlmočenie, preklad alebo prečo spadla Babylonská veža? Nitra, Enigma, 2009.
3. Gibová, K.: O preklade anglických právnych textov EÚ. Prešov: Prešovská univerzita, 2010.
4. Opalková, J.: Mediácia interkultúrnej komunikácie II. Súdny prekladateľ. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2012.
5. Буднікова Л. Переклад економічної термінології (на матеріалі словацької та української мов) // *Український мовознавство та культура в університеті: збірник праць з міжнародного наукового семінару, який відбувся 27-29 вересня 2017 року в Катедрі україністики Інституту україністики та східноєвропейських студій Філософської факультету Прешовської університету*. Editorka: Jarmila Kredátusová. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2018. S. 177-184.
6. Буднікова Л.Т. Сучасна словацька економічна термінологія: навчальний посібник для студентів ОПІ бакалавр галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.036. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - словацька». Видання 2-ге, змінене та доповнене. Ужгород, 2022. 156 с.

ТЕМА 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ

План.

1. Лінгвістичні аспекти перекладу правових текстів.
2. Техніка перекладу юридичної термінології, зокрема такої, що не має еквівалентів в українській мові.
3. Особливості перекладу сталих словосполучень, характерних для юридичних текстів.
4. Графічний аспект правової документації.

Основна література:

1. Djovčoš, M. – Šveda P.: Mýty a fakty o preklade a tlmočení na Slovensku. Bratislava: Veda, 2017.
2. Fedorko, M.: Učebnica a cvičebnica tlmočenia 1. Prešov: Prešovská univerzita, 2017.
3. Vertanová, S. – Štubňa, P. – Andoková, M. et al.: Tlmočník ako rečník: učebnica pre študentov tlmočenia. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2020. 348 s.

Допоміжна література:

1. Abrahámová, E. O preklade právnych textov. In: Acta Facultatis Iuridicae UC. Tomus XIX, 2000. S. 3 – 7.
2. Gibová, K.: O preklade anglických právnych textov EÚ. Prešov: Prešovská univerzita, 2010.
3. Kraus, J. O jazyce a stylu pro informační pracovníky. Praha : Ústředí vědeckých, technických a ekonomických informací, 1987.
4. Makarová, V.: Tlmočenie. Hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného. Bratislava, Stimul, 2004.
5. Müglová, D.: Komunikácia, tlmočenie, preklad alebo prečo spadla Babylonská veža? Nitra, Enigma, 2009.
6. Opalková, J.: Mediácia interkultúrnej komunikácie II. Súdny prekladateľ. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2012.
7. Rakšányiová, J.: Niektoré otázky odborného prekladu z interdisciplinárneho hľadiska. In: AUC Philologica 4, Translatologica Pragensia IV, 1990. S. 63 – 67.
- Tomášek, M. Překlad v právní praxi. Praha: Linde Praha a.s., 1998.
8. Буднікова Л. Т. Сучасна словацька юридична термінологія: навчальний посібник для студентів ОПП бакалавр галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.036. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - словацька». Видання 2-ге, доповнене і перероблене. Ужгород, 2022. 128 с.

ТЕМА 5. СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ МЕДИЧНИХ ТЕКСТІВ

План.

1. Лінгвістичні аспекти медичного тексту.
2. Особливості перекладу медичного тексту.
3. Вимоги до перекладу медичного тексту.

Основна література:

1. Budnikovová, L.: Slovensko-ukrajinská anatomická terminológia // Anatomická nomenklatura v slovanskom kontexte. Editorka: doc. Mgr. Marta Vojteková, PhD. Prešov. Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove Opera linguistica 11/2017, 2017. С. 138-147
2. Fedorko, M.: Učebnica a cvičebnica tlmočenia 1. Prešov: Prešovská univerzita, 2017.
3. Vertanová, S. – Štubňa, P. – Andoková, M. et al.: Tlmočník ako rečník: učebnica pre študentov tlmočnictva. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2020. 348 s.

4. Vojteková, M.: Slovenská anatomická terminológia – súčasný stav a výzvy. In: Studia Slovakistica 16: Slovenský jazyk a literatúra v zrkadle prekladu. Užhorod: Vydavateľstvo Olexandry Harkušovej, 2016. S. 26 – 33.

Допоміжна література:

1. Makarová, V.: Tlmočenie. Hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného. Bratislava, Stimul, 2004.
2. Müglová, D.: Komunikácia, tlmočenie, preklad alebo prečo spadla Babylonská veža? Nitra, Enigma, 2009.
3. Gibová, K.: O preklade anglických právnych textov EÚ. Prešov: Prešovská univerzita, 2010.
4. Opalková, J.: Mediácia interkultúrnej komunikácie II. Súdny prekladateľ. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2012.
5. Мадяр, О. Л. Синонімія у медичній термінології (в контексті словацько-українського перекладу) / О. Л. Мадяр // Studia Slovakistica: Сучасні тенденції славістики: зб.наук.ст. / уряд. і відп. ред.: С. Пахомова, Я. Джоганик. Вип. 13. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2013. С. 54-61.
6. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські та англійські еквіваленти) [Текст] / уклад.: В. Г. Черкасов [та ін.] ; за ред. проф. В. Г. Черкасова. Вінниця : Нова Книга, 2010. 392 с.
7. Черноватий, Л. М., Коваленко Л. А. Переклад англомовних текстів у сфері медичної допомоги. Вінниця: Нова Книга, 2019. 280 с.

ТЕМА 6. ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

План.

1. Лінгвістичні аспекти науково-технічного тексту.
2. Особливості перекладу науково-технічного тексту.
3. Вимоги до перекладу науково-технічного тексту.

Основна література:

1. Djovčoš, M. – Šveda P.: Mýty a fakty o preklade a tlmočení na Slovensku. Bratislava: Veda, 2017.
2. Fedorko, M.: Učebnica a cvičebnica tlmočenia 1. Prešov: Prešovská univerzita, 2017.
3. Vertanová, S. – Štubňa, P. – Andoková, M. et al.: Tlmočník ako rečník: učebnica pre študentov tlmočenia. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2020. 348 s.

Допоміжна література:

1. Makarová, V.: Tlmočenie. Hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného. Bratislava, Stimul, 2004.
2. Müglová, D.: Komunikácia, tlmočenie, preklad alebo prečo spadla Babylonská veža? Nitra, Enigma, 2009.
3. Gibová, K.: O preklade anglických právnych textov EÚ. Prešov: Prešovská univerzita, 2010.
4. Opalková, J.: Mediácia interkultúrnej komunikácie II. Súdny prekladateľ. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2012.

ТЕМА 7. ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИХ ДОКУМЕНТІВ.

План.

1. Лінгвістичні аспекти офіційно-ділових документів.
2. Особливості перекладу офіційно-ділових документів.
3. Вимоги до перекладу офіційно-ділових документів.

Основна література:

1. Djovčoš, M. – Šveda P.: Mýty a fakty o preklade a tlmočení na Slovensku. Bratislava: Veda, 2017.
2. Fedorko, M.: Učebnica a cvičebnica tlmočenia 1. Prešov: Prešovská univerzita, 2017.
3. Vertanová, S. – Štubňa, P. – Andoková, M. et al.: Tlmočník ako rečník: učebnica pre študentov tlmočnictva. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2020. 348 s.
4. Буднікова Л. Специфіка перекладу освітніх документів. // Український мовознавчий журнал. 2020. № 1. С. 79-88.

Допоміжна література:

1. Makarová, V.: Tlmočenie. Hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného. Bratislava, Stimul, 2004.
2. Müglová, D.: Komunikácia, tlmočenie, preklad alebo prečo spadla Babylonská veža? Nitra, Enigma, 2009.
3. Gibová, K.: O preklade anglických právnych textov EÚ. Prešov: Prešovská univerzita, 2010.
4. Opalková, J.: Mediácia interkultúrnej komunikácie II. Súdny prekladateľ. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2012.

ТЕМА 8. ПРОБЛЕМИ УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ

План.

1. Актуальні проблеми послідовного перекладу.
2. Специфіка синхронного перекладу.
3. Нові тенденції у перекладацькому скорописі.

Основна література:

1. Djovčoš M. – Melicherčíková, M. – Vilímek, V.: Učebnica tlmočenia: skúsenosti a dôkazy. Banská Bystrica: Belianum, 2021.
2. Fedorko, M.: Učebnica a cvičebnica tlmočenia 1. Prešov: Prešovská univerzita, 2017.
3. Vertanová, S. – Štubňa, P. – Andoková, M. et al.: Tlmočník ako rečník: učebnica pre študentov tlmočnictva. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2020. 348 s.

Допоміжна література:

1. Djovčoš, M. – Šveda P.: Mýty a fakty o preklade a tlmočení na Slovensku. Bratislava: Veda, 2017.
2. Makarová, V.: Tlmočenie. Hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného. Bratislava, Stimul, 2004.
3. Müglová, D.: Komunikácia, tlmočenie, preklad alebo prečo spadla Babylonská veža? Nitra, Enigma, 2009.
4. Gibová, K.: O preklade anglických právnych textov EÚ. Prešov: Prešovská univerzita, 2010.
5. Opalková, J.: Mediácia interkultúrnej komunikácie II. Súdny prekladateľ. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2012.

ТЕМА 9. ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ СКОРОЧЕНЬ

План.

1. Особливості перекладу скорочень міжнародних організацій.
2. Переклад скорочень підприємницьких суб'єктів.
3. Переклад скорочень назв інституцій та адміністративних одиниць.
4. Переклад вчених ступенів.

Основна література:

1. Djovčoš, M. – Šveda P.: Mýty a fakty o preklade a tlmočení na Slovensku. Bratislava: Veda, 2017.
2. Fedorko, M.: Učebnica a cvičebnica tlmočenia 1. Prešov: Prešovská univerzita, 2017.

3. Vertanová, S. – Štubňa, P. – Andoková, M. et al.: Tlmočník ako rečník: učebnica pre študentov tlmočníctva. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2020. 348 s.

Допоміжна література:

1. Makarová, V.: Tlmočenie. Hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného. Bratislava, Stimul, 2004.
2. Müglová, D.: Komunikácia, tlmočenie, preklad alebo prečo spadla Babylonská veža? Nitra, Enigma, 2009.
3. Gibová, K.: O preklade anglických právnych textov EÚ. Prešov: Prešovská univerzita, 2010.
4. Opalková, J.: Mediácia interkultúrnej komunikácie II. Súdny prekladateľ. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2012.

ТЕМА 10. ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ВЛАСНИХ НАЗВ

План.

1. Проблеми транспозиції власних назв.
2. Власні назви та способи їх передачі.
3. Проблеми передачі прізвищ та імен.
4. Проблеми передачі топонімів та ойконімів.

Основна література:

1. Hiletska, Z.: Ukrajinské vlastné mená v súčasných slovenských textoch. In: Transformácia a transpozícia onomastických kategórií v slovanských jazykoch. Prešov, 2022.
2. Pachomova S., Džoganík J., Kuz H.: Slovensko-ukrajinský slovník ojkoným. Prešov 2022.
3. Vaňko, J.: O prepise z cyrilského písma v ukrajinčine do slovenčiny. In: Kultúra slova, č. 4, 2014, s. 202-207.

Допоміжна література:

1. Fedorko, M.: Učebnica a cvičebnica tlmočenia 1. Prešov: Prešovská univerzita, 2017.
2. Vertanová, S. – Štubňa, P. – Andoková, M. et al.: Tlmočník ako rečník: učebnica pre študentov tlmočníctva. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2020. 348 s.

ТЕМА 11. ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ

План.

1. Проблеми визначення безеквівалентної лексики.
2. Труднощі при перекладі безеквівалентної лексики.
3. Види безеквівалентної лексики.
4. Способи перекладу безеквівалентної лексики.

Основна література:

1. Vertanová, S. – Štubňa, P. – Andoková, M. et al.: Tlmočník ako rečník: učebnica pre študentov tlmočnictva. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2020. 348 s.
2. Пахомова С. М. Безеквівалентна лексика словацької мови: на фоні української / С. М. Пахомова // Науковий вісник Ужгородського нац. університету: Сер.: Філологія. 01/2009 . № 20. Ужгород, 2009. С. 12-16.

Допоміжна література:

1. Djovčoš, M. – Šveda P.: Mýty a fakty o preklade a tlmočení na Slovensku. Bratislava: Veda, 2017.
2. Fedorko, M.: Učebnica a cvičebnica tlmočenia 1. Prešov: Prešovská univerzita, 2017.
3. Makarová, V.: Tlmočenie. Hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného. Bratislava, Stimul, 2004.
4. Müglová, D.: Komunikácia, tlmočenie, preklad alebo prečo spadla Babylonská veža? Nitra, Enigma, 2009.
5. Gibová, K.: O preklade anglických právnych textov EÚ. Prešov: Prešovská univerzita, 2010.
6. Opalková, J.: Mediácia interkultúrnej komunikácie II. Súdny prekladateľ. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2012.
7. Хома О.Л. Еквівалентність у словацько-українській лексикографічній практиці (на матеріалі прикметників) // Studia Slovakistica: Елімінація мовних бар'єрів : зб. наук. ст.; [упоряд. і відп.ред. С. Пахомова, Я. Дзоганик]. Вип. 11. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2011. С. 79 – 88.

ПЕРЕЛІК КОНТРОЛЬНИХ ПИТАНЬ

1. Графічно-лінгвістичні аспекти ділових правових текстів.
2. Способи перекладу українських безеквівалентних лексем словацькою або чеською мовою.
3. Передача кириличного письма української мови словацькою або чеською мовою.
4. Особливості перекладу скорочень міжнародних організацій.
5. Специфіка перекладу медичних текстів.
6. Передача словацьких або чеських прізвищ українською мовою.
7. Лексико-семантичний аналіз юридичних текстів та їх переклад.
8. Актуальні проблеми усного послідовного перекладу.
9. Нові тенденції в інтерпретації перекладацьких нотаток.
10. Актуальні проблеми синхронного перекладу.
11. Письмовий та усний переклад у контексті нових викликів і перспектив. Підготовка усних і письмових перекладачів.
12. Скорочення у професійному перекладі.
13. Транскрипція іншомовних власних назв під час перекладу.
14. Проблеми перекладу реалій та безеквівалентної лексики.
15. Переклад та перекладачі в установах ЄС.
16. Законодавчі тексти та підходи до їх перекладу.
17. Переклад економічної термінології.
18. Проблеми перекладу юридичної термінології.
19. Переклад анатомічної термінології.
20. Складнощі науково-технічного перекладу.
21. Передача українських прізвищ словацькою або чеською мовами.
22. Актуальні проблеми перекладу клінічної термінології.
23. Специфіка перекладу документів про освіту.
24. Переклад вчених ступенів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Djovčoš, M. – Šveda, P. Mýty a fakty o preklade a tlmočení na Slovensku. Bratislava: Veda, 2017.
2. Fedorko, M. Učebnica a cvičebnica tlmočenia 1. Prešov: Prešovská univerzita, 2017.
3. Gibová, K.: O preklade anglických právnych textov EÚ. Prešov: Prešovská univerzita, 2010.
4. Hiletska, Z.: Ukrajinské vlastné mená v súčasných slovenských textoch. In: Transformácia a transpozícia onomastických kategórié v slovanských jazykoch. Prešov, 2022.
5. Makarová, V.: Tlmočenie. Hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného. Bratislava, Stimul, 2004.
6. Müglová, D.: Komunikácia, tlmočenie, preklad alebo prečo spadla Babylonská veža? Nitra, Enigma, 2009.
7. Opalková, J.: Mediácia interkultúrnej komunikácie II. Súdny prekladateľ. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2012.
8. Pachomova S., Džoganík J., Kuz H.: Slovensko-ukrajinský slovník ojkoným. Prešov 2022.
9. Šišková R. Savický N. Ukrajinsko-český a česko-ukrajinský slovník. LEDA ve spolupráci se Slovanským ústavem AV ČR, Praha 2008, 1026 s.
10. Šveda, P. 2021. Tlmočenie v teórii a praxi. Bratislava: Stimul, 2021.
11. Vaňko, J.: O prepise z cyrilského písma v ukrajinčine do slovenčiny. In: Kultúra slova, č. 4, 2014, s. 202-207.
12. Vertanová, S. – Štubňa, P. – Andoková, M. et al. Tlmočník ako rečník: učebnica pre študentov tlmočníctva. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2020.

ДОДАТКИ

ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ ТА ТЕКСТІВ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ПЕРЕКЛАДУ

1. Перекладіть українською мовою.

A) ZMLUVA O FUNGOVANÍ EURÓPSKEJ ÚNIE

Článek 288

(pôvodný článok 249 ZES)

Na účely výkonu právomocí Únie inštitúcie prijímajú nariadenia, smernice, rozhodnutia, odporúčania a stanoviská.

Nariadenie má všeobecnú platnosť. Je záväzné vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

Smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom.

Rozhodnutie je záväzné v celom rozsahu. Rozhodnutie, ktoré označuje tých, ktorým je určené, je záväzné len pre nich.

Odporúčania a stanoviská nie sú záväzné.

(https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:9e8d52e1-2c70-11e6-b497-01aa75ed71a1.0021.01/DOC_3&format=PDF)

B) SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2016/797

z 11. mája 2016

o interoperabilite železničného systému v Európskej únii

(prepracované znenie)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 91 ods. 1 a články 170 a 171, so zreteľom na návrh Európskej komisie, po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom, so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾, so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾, konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾, keďže:

(1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/57/ES ⁽⁴⁾ bola opakovane podstatne zmenená. Vzhľadom na nové zmeny, ktoré sa majú vykonať, je z dôvodu prehľadnosti vhodné túto smernicu prepracovať.

(2) S cieľom umožniť občanom Únie, hospodárskym subjektom a príslušným orgánom v plnom rozsahu prosperovať z výhod vyplývajúcich z vytvorenia jednotného európskeho železničného priestoru je vhodné zlepšiť najmä vzájomné prepojenie a interoperabilitu vnútroštátnych železničných sietí, ako aj prístup k týmto sieťam, pričom je potrebné zaviesť všetky opatrenia, ktoré by sa ukázali potrebné v oblasti

technickej normalizácie, ako sa ustanovuje v článku 171 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

- (3) Sledovanie cieľa interoperability v rámci železničného systému Únie by malo viesť k definovaniu optimálnej úrovne technickej harmonizácie a umožneniu uľahčenia, zlepšovania a rozvoja služieb medzinárodnej železničnej dopravy tak v rámci Únie, ako aj s tretími krajinami, a prispievať k postupnému vytváraniu vnútorného trhu so zariadeniami a službami určenými na výstavbu, obnovu, modernizáciu a prevádzku železničného systému Únie.
- (4) S cieľom prispieť k dobudovaniu jednotného európskeho železničného priestoru, znížiť náklady na postupy vydávania povolení a skrátiť ich trvanie a s cieľom zvýšiť bezpečnosť železníc je potrebné zjednodušiť postupy vydávania povolení a harmonizovať ich na úrovni Únie.
- (5) Metrá, električky a iné ľahké železničné systémy podliehajú v mnohých členských štátoch miestnym technickým požiadavkám. Takéto miestne systémy verejnej dopravy väčšinou nepodliehajú požiadavkám na udeľovanie licencií v rámci Únie. Okrem toho električky a ľahké železničné systémy často podliehajú cestnej bezpečnostnej legislatíve, pretože využívajú spoločnú infraštruktúru. Z uvedených dôvodov takéto miestne systémy nemusia byť interoperabilné, a preto by sa mali vylúčiť z rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Členským štátom to však nebráni dobrovoľne uplatňovať ustanovenia tejto smernice na systémy miestnych železníc, pokiaľ to považujú za vhodné.
- (6) Električko-vlak je koncept verejnej dopravy, ktorý umožňuje kombinovanú prevádzku na infraštruktúre pre ľahké železničné vozidlá a tiež na infraštruktúre pre štandardné železničné vozidlá. Členským štátom by sa malo umožniť z rozsahu pôsobnosti opatrení, ktorými sa vykonáva táto smernica, vylúčiť vozidlá, ktoré sa primárne využívajú na infraštruktúre pre ľahké železničné vozidlá, avšak sú vybavené niektorými komponentmi štandardných železničných vozidiel nevyhnutnými pre tranzit, ktorý sa má vykonávať na vymedzenom a obmedzenom úseku infraštruktúry pre štandardné železničné vozidlá výlučne na účely zabezpečenia príslušných spojení. V prípade električko-vlakov, ktoré využívajú železničnú infraštruktúru, by sa mal zabezpečiť súlad so všetkými základnými požiadavkami, ako aj súlad s očakávanou úrovňou bezpečnosti na príslušných tratiach. V cezhraničných prípadoch by sa od príslušných orgánov malo požadovať, aby spolupracovali.

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=CELEX%3A32016L0797>)

B) ZÁKON

z 21. októbra 2011,

o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I
PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA
§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje

- a) pôsobnosť Policajného zboru pri zabezpečovaní kontroly hraníc¹⁾ Slovenskej republiky (ďalej len „kontrola hraníc“) a v oblasti pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky (ďalej len „pobyt“),
- b) pôsobnosť orgánov verejnej moci v oblasti víz,
- c) podmienky vstupu cudzincov na územie Slovenskej republiky (ďalej len „vstup“) a podmienky vycestovania cudzincov z územia Slovenskej republiky (ďalej len „vycestovanie“), ktoré nie sú upravené v osobitnom predpise alebo medzinárodnej zmluve,²⁾ ktorou je Slovenská republika viazaná (ďalej len „medzinárodná zmluva“),
- d) podmienky pobytu,
- e) vydávanie dokladov pre cudzincov,
- f) evidenciu osôb a kontrolu pobytu,
- g) administratívne vyhostenie a zákaz vstupu,
- h) zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny a umiestnenie v zariadení,
- i) policajný prevoz štátneho príslušníka tretej krajiny cez územie Slovenskej republiky (ďalej len „policajný prevoz“) a policajný sprievod štátneho príslušníka tretej krajiny z územia Slovenskej republiky (ďalej len „policajný sprievod“),
- j) letecký tranzit štátneho príslušníka tretej krajiny cez územie Slovenskej republiky (ďalej len „letecký tranzit“),
- k) práva a povinnosti osôb pri kontrole hraníc a pri pobyte,
- l) priestupky a iné správne delikty na úseku kontroly hraníc a pobytu.

(2) Tento zákon sa vzťahuje aj na cudzincov, ktorí požiadali o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky (ďalej len „žiadosť o udelenie azylu“), ktorým bol udelený azyl na území Slovenskej republiky, ktorým bola poskytnutá doplnková ochrana na území Slovenskej republiky, ktorí požiadali o poskytnutie dočasného útočiska na území Slovenskej republiky alebo ktorým bolo poskytnuté dočasné útočisko na území Slovenskej republiky, ak osobitný predpis³⁾ neustanovuje inak.

<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2011/404/20180501.html>

Г) Свідоцтво про народження

 SLOVENSKÁ REPUBLIKA
RODNÝ LIST Č.:

V knihe narodení matričného úradu

zväzok	ročník	strana	por.č.	je zapísané
Deň, mesiac, rok narodenia a rodné číslo				<input type="text"/>
Miesto narodenia				
Meno a priezvisko				
Pohlavie				
Otec Meno a priezvisko, rodné priezvisko, deň, mesiac, rok a miesto narodenia, štátne občianstvo, rodné číslo				<input type="text"/>
Matka Meno a priezvisko, rodné priezvisko, deň, mesiac, rok a miesto narodenia, štátne občianstvo, rodné číslo				<input type="text"/>
Poznámky				

V dňa

meno a priezvisko matrikára

podpis

 VZOR SLOVENSKÁ REPUBLIKA

 T MV SR 27-004 1/2011 0000000

RODNÝ LIST

v knize narození matričního úřadu

okres

ve svazku roč. strana/ list poř. č.

Místo narození	
Den, měsíc a rok narození	
Rodné číslo	
Pohlaví	
Jméno, popř. jména dítěte	
Příjmení dítěte	
Rodič dítěte: jméno(a) a příjmení, popř. rodné příjmení datum a místo narození, okres/stát rodné číslo	
Rodič dítěte: jméno(a) a příjmení, popř. rodné příjmení datum a místo narození okres/stát rodné číslo	
Poznámka	

V

dne

.....
jméno, příjmení a podpis matrikáře

Д) Свідоцтво про шлюб

SLOVENSKÁ REPUBLIKA SOBÁŠNY LIST

č.:

V knihe manželstiev matričného úradu

zväzok ročník strana por. č. je zapísané:

Deň, mesiac, rok a miesto uzavretia manželstva		
Meno a priezvisko, rodné priezvisko	ženich	nevesta
Deň, mesiac, rok a miesto narodenia		
Rodné číslo		
Stav		
Mená a priezviská, rodné priezviská rodičov		
Dohoda o priezvisku a o priezvisku ich detí mužský a ženský tvar		
Poznámky		

V
dňa

.....
meno a priezvisko matrikára

.....
podpis

T MV SR 27-005

I/2011

0000000

E)

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Škola:

Študijný odbor (kód a názov):

Zameranie (kód a názov):

Forma štúdia:

Školský rok/..... Trieda: Číslo maturitného protokolu:

Vysvedčenie o maturitnej skúške

Meno a priezvisko:

Dátum a miesto narodenia:

Národnosť: Štátne občianstvo: Rodné číslo:

Maturitnú skúšku konal(a) v zmysle vyhlášky Ministerstva školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky č. 102/1991 Zb. o ukončovaní štúdia na stredných školách a o ukončovaní prípravy v odborných učilištiach a učilištiach v znení neskorších predpisov.

Maturitnú skúšku vykonal(a)

zo slovenského jazyka a literatúry	s prospechom
Z	s prospechom
z teoretickej časti odborných predmetov	s prospechom
z praktickej časti odborných predmetov	s prospechom

Celkové hodnotenie:

Maturitnú skúšku dobrovoľne vykonal(a)

Z

V Dátum:

riaditeľ školy

predseda skúšobnej komisie

triedny učiteľ

ČESKÁ REPUBLIKA

IZO

Třída: Ročník: Číslo v třídním výkazu: Školní rok:

VYSVĚDČENÍ
list A

Jméno a příjmení:

Datum narození: Rodné číslo:

Místo narození:

	I. pololetí	II. pololetí
Chování		
Povinné předměty		
Český jazyk		
jazyk		
Prvouka		
Vlastivěda		
Matematika		
Přírodověda		
Hudební výchova		
Výtvarná výchova		
Pracovní činnosti		
Tělesná výchova		

€) KÚPNA ZMLUVA
uzavretá v zmysle § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka

Kupujúci: meno, priezvisko:

.....
r. č.:
trvalé bydlisko:
(v ďalšom kupujúci)

Predávajúci: meno, priezvisko:

.....
r. č.:
trvale bydlisko:
(v ďalšom predávajúci)

čl. 1 Predmet kúpy

Predávajúci sa zaväzuje dodať kupujúcemu (množstvo, názov, resp. podrobnejšie údaje špecifikujúce tovar, ktorý má byť predmetom kúpy) a kupujúci sa zaväzuje tento tovar od predávajúceho prevziať.

Predávajúci prehlasuje, že predmet zmluvy je v jeho výlučnom vlastníctve, že nie je ani nebol predmetom podnikania ani ho nevyužíval v súvislosti s podnikaním alebo inou samostatnou zárobkovou činnosťou.

čl. 2 Kúpna cena

Kupujúci sa zaväzuje za predmet kúpy zaplatiť, slovami
..... eur.

Kúpnu cenu uhradí kupujúci v hotovosti pri podpise zmluvy.

čl. 3 Termíny plnenia

Predávajúci sa zaväzuje dodať predmet zmluvy uvedený v čl. 1 tejto zmluvy do
.....

čl. 4 Doklady nutné na prevzatie a užívanie tovaru

Predmet kúpy bude dodaný spolu s návodom na použitie (resp. iné).

čl. 5 Obaly a balenie

Predmet kúpy bude zabalený obvyklým spôsobom tak, aby nedošlo k jeho poškodeniu počas prepravy. Použité obaly sú určené na jednorazové použitie (pozn. pokiaľ si dodávateľ nedá podmienku, že obaly treba vrátiť).

čl. 6 Zodpovednosť za vady tovaru

Zmluvné strany sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka v platnom znení, ktoré upravujú nároky zo zodpovednosti za vady.

Prípadné nedostatky predmetu kúpy bude kupujúci reklamovať písomne u predávajúceho v lehote mesiacov odo dňa prevzatia.

čl. 7 Ostatné ujednania

Predávajúci prehlasuje, že oboznámil kupujúceho s technickým stavom predmetu zmluvy a že žiadne skryté vady, o ktorých musel vedieť, kupujúcemu nezatajil.

Kupujúci prehlasuje, že pozná technický stav predmetu zmluvy a berie na vedomie, že miera opotrebenia zodpovedá veku hnutel'ného majetku a dohodnutej cene.

Zaplatením dohodnutej ceny a prevzatím nadobúda kupujúci vlastnícke právo k predmetu zmluvy podľa čl. 1. Týmto okamihom prechádza naň i nebezpečenstvo náhodnej skazy a náhodného zhoršenia predmetu kúpy.

čl. 8 Záverečné ustanovenia

Zmluva nadobúda platnosť dňom podpisu oboma zmluvnými stranami.

Zmluvu je možné zrušiť alebo zmeniť po vzájomnej dohode zmluvných strán v písomnej forme.

Obidve zmluvné strany prehlasujú, že sa oboznámili s obsahom tejto zmluvy, že nebola dohodnutá v tiesni ani za inakšie nevýhodných podmienok a že ju uzavreli z vlastnej vôle, určite, vážne a zrozumiteľne.

Táto zmluva je vyhotovená v štyroch vyhotoveniach. Každá zmluvná strana dostane dve vyhotovenia.

V, dňa.....

.....
.....

podpis kupujúceho

podpis predávajúceho

(<https://www.obeckunerad.sk/pages/attachments/XcS96zoA6sqRPds9cfD4nf.pdf>)

Ж) ZMLUVA O DIELE

na prípravu a realizáciu prác, uzavretá podľa § 536 a násl. Obchodného zákonníka.

1. Zmluvné strany

1.1 Zhotoviteľ:

1.2 Objednávateľ:

2. Predmet zmluvy:

2.1. Predmetom zmluvy je dodávka a montáž hliníkových dverí podľa cenových ponúk 2008007 a 2008008. Nakoľko elektronický systém a magnetické zámky nie sú predmetom dodávky, zhotoviteľ za tieto uvedené veci nezodpovedá. Objednávateľ si ich zabezpečí externe.

3. Ďalší záväzok zhotoviteľa

3.1. Zhotoviteľ pri realizácii prác dodrží všeobecne záväzné predpisy, technické normy, dojednania tejto zmluvy, vyjadrenia verejnoprávnych orgánov a poverených organizácií.

4. Čas plnenia

4.1. Zhotoviteľ sa zaväzuje, že dodá objednávateľovi predmet plnenia podľa ods. 2.1, 3.1, 4.3 tejto zmluvy v termíne:

Začiatok montáže: 15.03.2018 Ukončenie montáže: 16.03.2018

5. Spolupôsobenie objednávateľa

5.1. Objednávateľ sa zaväzuje, že poskytne zhotoviteľovi spolupôsobenie spočívajúce najmä v sprístupnení bytových priestorov k prevedeniu montáži hliníkových výrobkov, odovzdaní doplňujúcich údajov a podkladov o dotknutom území, v zaujatí stanoviska, ktorých potreba vznikne počas spracovania realizácie. Toto spolupôsobenie poskytne objednávateľ do 3 dní od doručenia požiadavky zhotoviteľa. Pre prípad spolupôsobenia, ktoré objednávateľ nemôže poskytnúť vlastnými silami, dohodnú zmluvné strany osobitnú lehotu.

5.2. Objednávateľ zodpovedá za to, že odovzdané podklady sú bez právnych a faktických väd.

6. Cena a platobné podmienky

6.1. Cena za zhotovenie predmetu zmluvy o dielo – montáž hliníkových dverí, rekonštrukcia v rozsahu čl. 2 a 3 je spracovaná v súlade so zák. č. 18/1996 z.z. o cenách.

Cena predmetu diela : 1500,- Eur

DPH 19 % : 285,- Eur

Cena spolu : 1785,- Eur

slovom: jедentisíc sedemstoosemdesiatpäť Eur.

7. Zodpovednosť za vady, záruka

7.1. Zhotoviteľ zodpovedá za to, že dielo je zhotovené podľa tejto zmluvy.

Záručná doba je 6 rokov a začína plynúť odo dňa odovzdania diela objednávateľovi.

7.2. Zhotoviteľ sa zaväzuje odstrániť bezplatne oprávnené reklamácie /závady diela/ bez zbytočného odkladu, najneskôr však v lehote do 20 dní od uplatnenia reklamácie.

7.3. Záruka sa nevzťahuje na uzamykací systém dodaný objednávatel'om.

8. Zmluvné pokuty

8.1. Ak zhotoviteľ nesplní svoj záväzok dodať dielo v dohodnutom termíne, zaplatí objednávatel'ovi pokutu vo výške 0,05% z dohodnutej ceny diela za každý deň omeškania.

9. Záverečné ustanovenia

9.1. Túto zmluvu je možné meniť len písomnou formou.

9.2. Zmluva je vypracovaná v 2 vyhotoveniach, z ktorých každá strana dostane jedno vyhotovenie.

V Bratislave dňa

(<http://files.vlastnawebstranka.websupport.sk/ac/68/ac68df2b-c25d-458d-87f4-2f6de012712b.pdf>)

2. Перекладіть словацькою або чеською мовою.

A) ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 31-32, ст.263)

Цей Закон регулює відносини, що виникають у сфері державної реєстрації юридичних осіб, їхньої символіки (у випадках, передбачених законом), громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб - підприємців.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі - виписка) - документ в електронній або у випадках, передбачених цим Законом, у паперовій формі, який формується за результатами проведення реєстраційних дій і містить відомості про юридичну особу або її відокремлений підрозділ, фізичну особу - підприємця (у тому числі про взяття на облік в органах державної статистики та податкових органах, видачу ліцензії та документів дозвільного характеру) або громадське формування, що не має статусу юридичної особи, а також про проведену реєстраційну дію;

2) витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі - витяг) - документ у паперовій або електронній формі, що сформований програмним забезпеченням Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань за зазначеним заявником критерієм пошуку та містить відомості з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, які є актуальними на дату та час формування витягу або на дату та час, визначені у запиті, або інформацію про відсутність таких відомостей у цьому реєстрі;

3) громадські формування - політичні партії, структурні утворення політичних партій, громадські об'єднання, місцеві осередки громадського об'єднання із статусом юридичної особи, професійні спілки, їх об'єднання, організації профспілки, передбачені статутом профспілки та їх об'єднання, творчі спілки, місцеві осередки творчих спілок, постійно діючі третейські суди, організації роботодавців, їх об'єднання, відокремлені підрозділи іноземних неурядових організацій, представництва, філії іноземних благодійних організацій;

4) державна реєстрація юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб - підприємців (далі - державна реєстрація) - офіційне визнання шляхом засвідчення державою факту створення або припинення юридичної особи, громадського формування, що не має статусу юридичної особи, засвідчення факту наявності відповідного статусу громадського об'єднання, професійної спілки, її організації або об'єднання, політичної партії, організації роботодавців, об'єднань організацій роботодавців та їхньої символіки, засвідчення факту набуття або позбавлення статусу підприємця фізичною особою, зміни відомостей, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, про юридичну особу та фізичну особу - підприємця, а також проведення інших реєстраційних дій, передбачених цим Законом;

5) державний реєстратор юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі - державний реєстратор) - особа, яка перебуває у трудових відносинах з суб'єктом державної реєстрації, нотаріус;

6) держатель Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі - держатель Єдиного державного реєстру) - Міністерство юстиції України, яке вживає організаційних заходів, пов'язаних із забезпеченням функціонування Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

7) Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі - Єдиний державний реєстр) - єдина державна інформаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, обробку, захист, облік та надання інформації про юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадські формування, що не мають статусу юридичної особи;

Б) ДОГОВІР № ____
купівлі-продажу обладнання

м. _____
року

«__» _____ 2023

Товариство з обмеженою відповідальністю «_____»,
надалі іменоване «Постачальник», в особі директора _____, що діє на
підставі Статуту, з однієї сторони,

Товариство з обмеженою відповідальністю «_____»,
іменоване надалі «Покупець», в особі директора _____,
що діє на підставі Статуту, з іншої сторони, надалі спільно іменовані
Сторонами, уклали даний Договір про нижченаведене:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. Постачальник постачає, а Покупець приймає та оплачує
_____, що далі іменується Товар, в порядку та на умовах,
визначених даним Договором.

1.2. Найменування, артикул, кількість, одиниця виміру, ціна кожної одиниці
та загальна ціна Товару, що поставляється за цим Договором, визначається у
Специфікації до цього Договору, згідно якої здійснюється поставка цього
Товару (далі - Специфікація). Специфікація може містити інші додаткові
відомості. Специфікація складається Постачальником в двох оригінальних
примірниках по одному для кожної із Сторін на підставі отриманого від
Покупця замовлення та підписується обома Сторонами.

1.3. Найменування та кількість поставленого в натурі Товару указується у
видаткових накладних.

2. ЦІНА

2.1. Ціни за Товар вказуються у Специфікації до Договору та видаткових
накладних у національній валюті України — гривні.

3. ОПЛАТА І УМОВИ ПЛАТЕЖУ

3.1. Покупець здійснює попередню оплату у розмірі 100% від ціни Товару,
вказаної в Специфікації, що становить _____ грн.,
враховуючи ПДВ _____ грн., протягом ____ (____) календарних днів з дати
підписання Специфікації обома Сторонами.

3.3. Оплата за даним Договором проводиться у національній валюті України -
гривні на рахунок Постачальника.

3.4. Підставою для оплати ціни Товару є даний Договір.

3.5. Датою оплати вважається дата зарахування коштів на рахунок Постачальника.

4. УПАКОВКА І МАРКУВАННЯ

4.1. Товар повинен відвантажуватися в тарі/упаковці, що є характерною для Товару, що поставляється, яка повинна забезпечувати його збереження під час звичайних умов здійснення навантажувальних-розвантажувальних робіт, зберігання, транспортування, згідно встановлених Виробником Товару правил щодо навантажувальних-розвантажувальних робіт з Товаром, зберігання та транспортування Товару. Пакування здійснюється в тій мірі, в якій обставини, що стосуються транспортування (наприклад, спосіб, засоби перевезення, місце призначення, умови зберігання, тощо), були повідомлені Постачальнику до складення видаткової накладної. Обов'язок передання товару у тарі/упаковці не поширюється на товари, які за своїм характером не потребують застосування тари/упаковки.

4.2. Упаковка/тара повинна мати маркування, що містить наступні дані:

- найменування Товару;
- кількість Товару в упаковці.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

5.1. У випадку порушення своїх зобов'язань за цим Договором Сторони несуть відповідальність, визначену чинним законодавством України.

5.2. У разі прострочення Покупцем оплати за поставлену Постачальником партію товару, Постачальник має право вимагати, а Покупець зобов'язаний сплатити пеню у розмірі 0,5% від вартості неоплаченого Товару за кожний день прострочення платежу.

5.3. У разі прострочення Постачальником строку поставки Товару/строку заміни неякісного Товару Покупець має право вимагати, а Постачальник зобов'язаний сплатити 0,5% від вартості непоставленого Товару/неякісного Товару, за кожний день прострочення поставки Товару.

5.4. За порушення Постачальником гарантійних зобов'язань Постачальник виплачує Покупцю 0,05% від вартості дефектного Товару, за кожен день затримки виконання гарантійних зобов'язань.

6. ФОРС-МАЖОР

6.1. Сторони погодились, що у разі виникнення форс-мажорних обставин (обставини, що виникли поза волею або всупереч волі чи бажанню Сторін, і яких не можна було ні передбачити, ні уникнути), а саме: загроза війни, збройний конфлікт або серйозна погроза такого конфлікту, включаючи, але не обмежуючись, ворожі атаки, терористичні загрози, блокади, ембарго, закриття сухопутних чи водних шляхів, режими інших міжнародних санкцій, валютних обмежень, дії іноземного ворога, загальну військову мобілізацію, військові дії, оголошену та неоголошену війну, дію суспільного ворога, збурення, акти тероризму, диверсії, революції, заколоти, повстання, масові заворушення,

обмеження комендантської години, експропріації, примусове вилучення, захоплення підприємств, реквізиції, громадські демонстрації, блокада, страйк, аварія, протиправні дії третіх осіб, пожежа, вибух, митні обмеження, зміна митного законодавства, митні процедури, обставини непереборної сили, а також інших випадків, які зазвичай визнаються такими у міжнародній практиці і які Сторони не могли передбачити, вони не будуть нести відповідальності за невиконання або неналежне виконання цього Договору.

7. ПОРЯДОК РОЗВ'ЯЗАННЯ СПОРІВ

7.1. Усі суперечки й розбіжності, що виникають із цього Договору або у зв'язку з ним, вирішуються Сторонами шляхом переговорів. Досудове врегулювання спору шляхом представлення письмової претензії є обов'язковим.

7.2. При неможливості вирішення спору відповідно до п. 9.1. він вирішується в господарському суді.

8. ЮРИДИЧНІ АДРЕСИ ТА ПІДПИСИ СТОРІН

ПОСТАЧАЛЬНИК:

**Товариство з обмеженню
відповідальністю**

Директор

ПОКУПЕЦЬ:

**Товариство з обмеженню
відповідальністю**

Директор

В) Публіцистичний текст

Кінофільм "Вересень" нарешті, після десятиліття з початку його зйомок, вийшов в український прокат. З Миколою Вереснем, що зіграв головного персонажа в насиченій чорним гумором, політичними передбаченнями та теологічними алузіями постмодерністській стрічці, говоримо про його артистичний досвід в театрі та кіно. Про співпрацю з письменником та художником Лесем Подерв'янським, режисером Андрієм Крітенком, кінорежисером Жорою Фоміним. Про культуртрегерську діяльність Наталі Соболевої в кінотеатрі "Кінопанорама" та Кіноспільноті Будинку кіно, про галериста Анатолія Димчука як продюсера.

Порівнюємо Миколу Вересня і Алена Делона, торкаємося теми арт-хаусу й порно, індивідуальної космогонії та особистого переживання мортального. Розмірковуємо над тим, чому Микола Гоголь і Антон Чехов саме українські письменники, про Володимира Леніна як батька всіх тоталітарних диктатур ХХ століття та про брехню німецького генштабу часів Першої світової, як одну з причин приходу до влади Адольфа Гітлера.

(<https://www.pravda.com.ua/podcasts/5dd2899f869d4/2023/08/14/7415536/>)

Г) Свідоцтво про народження

УКРАЇНА

СВІДОЦТВО ПРО НАРОДЖЕННЯ

Прізвище _____
ім'я _____ по батькові _____
народився(лася) _____ (число, місяць і рік)
_____ (цифрами та словами)

Місце народження _____ (державна,
_____ область,
_____ район,
_____ місто, селище (село)

про що _____ числа _____ місяця _____ року складено
відповідний актовий запис № _____

БАТЬКИ:

Батько _____ (прізвище,
_____ ім'я, по батькові)
_____ (громадянство)

Мати _____ (прізвище,
_____ ім'я, по батькові)
_____ (громадянство)

Місце державної реєстрації _____ (найменування органу державної
_____ реєстрації актів цивільного стану)

Орган державної реєстрації актів цивільного стану, що видав свідоцтво
_____ (найменування органу державної
_____ реєстрації актів цивільного стану)

Дата видачі _____ року

М. П.
Керівник органу державної
реєстрації актів цивільного стану _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Серія _____ № _____

Д) Свідоцтво про шлюб

УКРАЇНА

СВІДОЦТВО ПРО ШЛУБ

Прізвище _____
ім'я _____ по батькові _____
якої народилася _____ року
(місце народження - держава, область, район,
місто, село (село)
(громадянство)

Прізвище _____
ім'я _____ по батькові _____
яка народилася _____ року
(місце народження - держава, область, район,
місто, село (село)
(громадянство)

заресстрували шлюб _____
(число, місяць і рік
цифрами та словами)

про що _____ числа _____ місяця _____ року складено
відповідний актовий запис № _____
Прізвище після державної реєстрації шлюбу:
чоловіка _____
дружини _____

Місце державної реєстрації _____
(найменування органу державної
реєстрації актів цивільного стану)

Орган державної реєстрації актів цивільного стану, що видав свідоцтво

(найменування органу державної
реєстрації актів цивільного стану)

Дата видачі _____ року

М.П.
Керівник органу державної
реєстрації актів цивільного стану _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Серія І-БК № _____

Е) Свідоцтво про розірвання шлюбу

УКРАЇНА

СВІДОЦТВО ПРО РОЗІРВАННЯ ШЛЮБУ

Шлюб між чоловіком _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

і дружиною _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

розірвано, про що в Книзі реєстрації розірвань шлюбів зроблено відповідний актовий запис за № _____ від _____ року
місяця _____ числа.

Після реєстрації розірвання шлюбу присвоюються прізвища:
йому _____
їй _____

Місце реєстрації _____
(найменування державного органу реєстрації актів цивільного стану)

Державний орган, що видав свідоцтво _____
(найменування органу реєстрації актів цивільного стану)

Свідоцтво видано _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Дата видачі " ____ " _____ 20 ____ р.
МП

Керівник державного органу реєстрації актів цивільного стану _____
(підпис) (підписати та прізвище)

Серія І-БК № _____

Є) Свідоцтво про здобуття повної загальної середньої освіти

